

PAPUR / ENCLOSURE
G

Medwen Jones

From: Medwen Jones
Sent: 26 February 2013 10:11
To: RPJED@anglesey.gov.uk; Bethan Jones; Gwynne Jones; Arthur Owen; Gwen Carrington; Mike Barton; Anwen Davies; Carys Edwards; Carys Emyr Edwards; John Fidoe; Anwen M. Hughes; 'J Huw. Jones (JHJCE@anglesey.gov.uk)'; 'J Huw. Jones (JHJCE@anglesey.gov.uk)'; Gwyn Parry (GXPED@anglesey.gov.uk); Einir W. Thomas; John Rees. Thomas; Dewi R. Williams; Dylan Williams; Shan Lloyd. Williams; Jim Woodcock; Gill Lewis; Lynn Ball; Clare J. Williams; John Chorlton; Eufryn Davies; Lewis Davies; Jim Evans; Richard Dew; Cliff Everett; Fflur Hughes; Kenneth Hughes; Robert Ll Hughes; Trefor Lloyd Hughes; R Vaughan Hughes; William I Hughes; Aled M. Jones; Dylan Jones; Eric Jones; Gwilym Jones; Hywel Eifion Jones; O Glyn Jones; Raymon Jones; Robert Llewelyn Jones; Thomas H Jones; Clive McGregor; Rhian Medi; Bryan Owen; John Victor Owen; Richard Owen; Bob Parry; Goronwy Parry; ARWEL ROBERTS; Eric Roberts; Gareth Winston Roberts; Peter Rogers; Elwyn Schofield; Ieuan Williams; Selwyn Williams; Alun W. Mummery; Vaughan Hughes
Cc: Michael Wilson; Islwyn Jones; Leslie Lord; Denise-Harris Edwards; Dilys Shaw; williamevansandsonsltd@hotmail.co.uk; drharrisedwards@yahoo.co.uk; John Roberts; 'hsb1@btinternet.com'; 'shw127@hotmail.co.uk'
Subject: PROTOCOL HUNAN REOLEIDDIO / SELF REGULATION PROTOCOL
Attachments: 165338 - PDF COPY CYM - Revised Protocol for Self Regulation - Suggested Principles.pdf; 165337 - PDF COPY ENG - Revised Protocol for Self Regulation - Suggested Principles.pdf

Fel yr ydych yn gwybod, mae'r Cyngor Sir wedi mabwysiadu Protocol Hunan Reoleiddio i ddatrys anghydfodau bychan sy'n ymwneud ag Aelodau, gyda golwg ar osgoi iddynt gael eu cyfeirio i'r Ombwdsmon.

Fel rhan o'i Raglen Waith ar gyfer 2012/13 mae'r Pwyllgor Safonau wedi adolygu'r Protocol cyfredol, ac wedi rhoi argymhellion ymlaen ar gyfer newid.

Mae'r newidiadau a awgrymir wedi eu hymgorffori mewn cyfres o egwyddorion cyffredinol, ac y mae copi ohonynt ynghlwm.

Mae'r rhain wedi derbyn cytundeb yr Arweinyddion Grwpiau ond cyn i'r Pwyllgor Safonau ddechrau drafftio protocol newydd, byddent yn falch o dderbyn eich barn a'ch sylwadau, yn cynnwys unrhyw gynigion eraill.

Os bydd gennych unrhyw sylwadau, byddwn yn ddiolchgar o'u derbyn, yn ysgrifenedig, erbyn diwedd mis Mawrth.

Llawer o ddiolch,

As you know, the County Council adopted a Self Regulation Protocol to resolve minor disputes involving Members, with a view to avoiding escalation of complaints to the Ombudsman.

As part of its Work Programme for 2012/13 the Standards Committee has reviewed the current Protocol, and put forward recommendations for change.

The suggested changes are embodied in a set of general principles, a copy of which is attached.

These have the agreement of the Group Leaders but, before the Standards Committee embarks on drafting a revised Protocol, they would be grateful for your comments and observations, including any alternative proposals.

If you have any comments, I would be glad to receive them, in writing, by the end of March.

Many thanks

Lynn

Pennaeth Adnoddau Cyfreithiol a Gweinyddol/Swyddog Monitro

Head of Function Legal and Administration/Monitoring Officer

Cyngor Sir Ynys Môn / The Isle of Anglesey County Council

Ffôn / Phone: 01248 752586

E-bost / E-mail: LBXCS@anglesey.gov.uk

Document: CC-016592-LB/165334

Protocol Diwygiedig Cyngor Sir Ynys Môn ar gyfer Hunanreoleiddiad

Egwyddorion a awgrymir:

1. Newid yr enw i Protocol Datrysiaid Lleol.
2. Cyfyngu'r Protocol i ddelio gyda pharagraffau (4)(b) a (6)(1) (d) y Côd, sef methiant honedig i ddangos parch ac ystyriaeth i eraill a pheidio â gwneud cwynion blinderus, maleisus neu wamal yn erbyn Aelodau neu Swyddogion (copi o'r dyfyniadau ynghlwm).
3. Pwrpas y Protocol yw datrys materion a chymodi yn gyflym yn hytrach na chosbi.
4. Gall unrhyw Aelod wneud cwyn yn erbyn unrhyw Aelod arall neu gall unrhyw Swyddog wneud cwyn yn erbyn unrhyw Aelod.
5. Bydd unrhyw Aelod neu Swyddog sy'n dymuno defnyddio'r Protocol yn cyflwyno eu cwyn yn ysgrifenedig i'r Swyddog Monitro ar ffurflen fer, safonol.
6. Rhaid cyflwyno unrhyw gwyn o fewn 7 niwrnod gwaith o ddyddiad y digwyddiad neu o fewn 7 niwrnod gwaith o'r dyddiad y daeth y digwyddiad yn hysbys i'r achwynydd.
7. Bydd y Swyddog Monitro yn anfon copi o'r gwyn i'r Aelod y mae a wnelo'r cais ag ef/hi.
8. Bydd gan yr Aelod y mae a wnelo'r gwyn ag ef/hi 7 niwrnod i anfon ateb i'r Swyddog Monitro.
9. Wedi derbyn unrhyw ateb, neu wedi i'r 7 niwrnod gwaith ar gyfer ateb fynd heibio, bydd y Swyddog Monitro'n trefnu Panel anffurfiol o'r Pwyllgor Safonau i ystyried y gwyn ar y dyddiad cyntaf sy'n gyfleus.
10. Bydd y Panel yn cynnwys dau Aelod o'r Pwyllgor Safonau (yn eu tro, ac ni fydd yn cynnwys Cyngorwyr Cymuned).
11. Bydd y cyfarfod o'r Panel yn cael ei gynnal yn breifat a bydd unrhyw waith papur y bydd yn ei dderbyn neu'n ei greu yn cael ei gadw'n gyfrinachol (oni bai y bydd unrhyw ddyletswydd gyfreithiol i'w ddatgelu, e.e. i'r Ombwdsmon; neu os bydd y mater yn dwysau).
12. Bydd y partïon dan sylw yn cael gwahoddiad i fynychu'r Panel a gallant ddod ag unrhyw dystion i'r cyfarfod y maent yn bwriadu dibynnu arnynt.
13. Bydd yr Arweinyddion Grŵp yn cael gwahoddiad a gallant fynychu os ydynt yn dymuno.
14. Bydd y Swyddog Monitro neu ei chynrychiolydd yn mynychu i gynghori'r Panel.
15. Ar ôl clywed gan y partïon ac unrhyw dystion, bydd y Panel yn mynegi barn ac yn gwneud argymhellion ar gyfer datrys y mater. Gall argymhellion o'r fath gynnwys cais i'r Arweinyddion Grŵp gymryd camau, a hynny mewn perthynas hefyd ag Aelodau nad ydynt yn perthyn i unrhyw Grŵp.
16. Cyflwynir adroddiadau ar ganlyniad pob Panel, ar ffurf ddiennw, i gyfarfodydd chwarterol o'r Pwyllgor Safonau.

(2) Dylech ddarllen y cod hwn ar y cyd â'r egwyddorion cyffredinol a ragnodir o dan adran 49(2) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 o ran Cymru.

3. Os byddwch wedi eich ethol, eich penodi neu eich enwebu gan eich awdurdod i wasanaethu —

(a) ar awdurdod perthnasol arall, neu ar unrhyw gorff arall, sy'n cynnwys awdurdod heddlu neu Fwrdd Iechyd Lleol rhaid i chi, pan fyddwch yn gweithredu ar ran yr awdurdod arall neu'r corff arall hwnnw, gydymffurfio â chod ymddygiad yr awdurdod arall neu'r corff arall hwnnw; neu

(b) ar unrhyw gorff arall nad oes ganddo god sy'n ymwneud ag ymddygiad ei aelodau, rhaid i chi, pan fyddwch yn gweithredu ar ran y corff arall hwnnw, gydymffurfio â'r cod ymddygiad hwn, ac eithrio pan yw'n gwrthdaro ag unrhyw rwymedigaethau cyfreithlon eraill y gall y corff hwnnw fod yn ddarostyngedig iddynt neu i'r graddau y mae'n gwrthdaro â'r cyfryw rwymedigaethau.

4. Rhaid i chi —

(a) cyflawni eich dyletswyddau a'ch cyfrifoldebau gan roi sylw dyladwy i'r egwyddor y dylai fod cyfle cyfartal i bawb, waeth beth fo'u rhyw, eu hil, eu hanabledd, eu cyfeiriadedd rhywiol, eu hoed neu eu crefydd;

(b) dangos parch at eraill ac ystyriaeth ohonynt;

(c) peidio ag ymddwyn fel bwli neu harasio unrhyw berson; a

(ch) peidio â gwneud dim sy'n cyfaddawdu, neu sy'n debygol o gyfaddawdu, didueddrwydd y sawl sy'n gweithio i'ch cyngor neu ar ei ran.

5. Rhaid i chi —

(a) peidio â datgelu gwybodaeth gyfrinachol neu wybodaeth y byddai'n rhesymol ystyried ei bod o natur gyfrinachol, heb gydsyniad datganedig person a awdurdodwyd i roi cydsyniad o'r fath, neu onid yw'r gyfraith yn mynnu eich bod yn gwneud hynny;

(b) peidio â rhwystro unrhyw berson rhag gweld gwybodaeth y mae gan y person hwnnw hawl i'w gweld yn ôl y gyfraith.

6. (1) Rhaid i chi —

(a) peidio ag ymddwyn mewn ffordd y gellid yn rhesymol ei hystyried yn un sy'n dwyn anfri ar eich swydd neu ar eich awdurdod;

(b) adrodd, p'un ai drwy weithdrefn adrodd gyfrinachol eich awdurdod neu'n uniongyrchol i'r awdurdod priodol, ar unrhyw ymddygiad gan aelod arall neu gan

unrhyw un sy'n gweithio i'ch awdurdod neu ar ei ran ac y mae'n rhesymol i chi fod o'r farn ei fod yn golygu neu'n debygol o olygu ymddygiad troseddol (nad yw at ddibenion y paragraff hwn yn cynnwys tramgwyddau neu ymddygiad y gellir ei gosbi drwy gosb benodedig);

(c) adrodd i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ac i swyddog monitro eich awdurdod ar unrhyw ymddygiad gan aelod arall y mae'n rhesymol i chi fod o'r farn ei fod yn groes i'r cod ymddygiad hwn;

(ch) peidio â gwneud cwynion blinderus, maleisus neu wacsaw yn erbyn aelodau eraill neu unrhyw un sy'n gweithio i'ch awdurdod neu ar ei ran.

(2) Rhaid i chi gydymffurfio ag unrhyw gais gan swyddog monitro eich awdurdod, neu gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru, mewn cysylltiad ag ymchwiliad a wneir yn unol â'u gwahanol bwerau statudol.

7. Rhaid i chi —

(a) yn eich capasiti swyddogol neu fel arall, beidio â defnyddio neu geisio defnyddio eich safle yn amhriodol i roi neu i sicrhau mantais i chi eich hun neu i unrhyw berson arall, neu i greu neu i osgoi anfantais i chi eich hun neu i unrhyw berson arall;

(b) peidio â defnyddio adnoddau eich awdurdod, neu awdurdodi eraill i'w defnyddio—

(i) yn annoeth;

(ii) yn groes i ofynion eich awdurdod;

(iii) yn anghyfreithlon;

(iv) ac eithrio mewn dull a fwriedir i hwyluso neu i ffafrio cyflawni swyddogaethau'r awdurdod neu'r swydd yr ydych wedi eich ethol neu eich penodi iddo neu iddi;

(v) yn amhriodol at ddibenion gwleidyddol; neu

(vi) yn amhriodol at ddibenion preifat.

8. Rhaid i chi —

(a) pan fyddwch yn cyfrannu mewn cyfarfodydd neu'n gwneud penderfyniadau ynghylch busnes y mae a wnelo eich awdurdod ag ef, wneud hynny ar sail rhinweddau'r amgylchiadau o dan sylw ac er budd y cyhoedd gan roi sylw i unrhyw gyngor perthnasol a ddarperir gan swyddogion eich awdurdod, ac yn benodol gan—

(i) pennaeth gwasanaeth taledig yr awdurdod;

(ii) prif swyddog cyllid yr awdurdod;

Ffurflen Cwyn ar gyfer y Protocol Hunanreoleiddiad

I: Y Prif Weithredwr

Oddiwrth:

Dyddiad:

Rydwyf I / Rydym Ni yn cadarnhau bod pob ymdrech uniongyrchol i ddatrys y gwyn a nodir isod wedi methu.

Beth yw'r gwyn	
-----------------------	--

Ym mhle a phryd y digwyddodd hyn	
A oes eraill ynghlwm a'r gwyn	

Beth ydych yn dymuno ei weld fel canlyniad	
---	--

Llofnod: _____

Dyddiad: _____